

16. 6. 39 X4 A

Labb'darsifhana

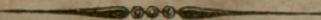
A
L 5623 un

pateiziba.

Stahst

no

Franzuschu farra - gaddeem.

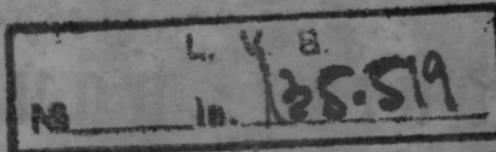

Rihgå, 1861.

Drikkehta un dabbujama pee bilshu- un grahmatu-drikketaja
Ernst Plates.

83 - 32 = 10

28

Pärb. 20 VIII 79
LA 4375

Brihw drikkcht

pehz tahm eelsch likkumeem nospreestahm sinrahm.

Rihgā, 25tā Janwar mehn. deenā 1861mā gaddā.

Dr. C. E. Napieršky,
drikkējamu grahmatu pahrluhkotajs.

Franzuschi no teem faweenoteem — Kreewu, Austrijas, Wahzeeschu un Sweedru — farra spehkeem jaw reis' reisehm bij pahrwarreti wispehdigi us famu dsiinteni behga, tur pahrehrumu melsledami. Kas ap to laiku Mainzes pilfehtâ dschwoja, warreja redseht, ar kahdu steigfchanohs Franzuschi pahr Reines*) uppi luhkoja pahrtist, baididamees, ka tif Kasaki nenahkoht us papehscheem. Sche taggad dauds no winneem Napoleon bes schehlastibas nolahdeja, tapehz ka winsch ween pee wissa wainigs, ka taggad us zetta winneem neeffoht ne maires lummosina, un mahjâs pahrnahlufchi tee arr warrbuht neko neatraddishoht. Bet wißwairak par to tee dußmojahs, fa behdu deenâs tohs bija atstahjis un eepreefschu us Parijs steidsees.

Weffelus pufohtra mehneschus winni pahr Reines uppi gahja, un ohtrâ uppes mallâ apstahjuschees, tee fcho mallu ar fkanstehm apezeetinaja un kaiminu pilfehtâs un zeemâs eekohrtelejahs. Tè saldati bij jukku juklahm; jahtneekus redseja pee kahjneeku pulsas turramees; kahjneeku pulsas atkal bij saldati no wiffu wiffadahm regimentehm. Wairak offizeerius, neka saldatus warreja redseht.

Tannâs deenâs arr fînts saldatus kahdâ zeemâ eekohrteleja. Zeems irr leels un pahrtizzis, un kahdas muischias un fudmallas pee zeema peederr, kas kahdu gabbalu atstattu no zeema stahw.

Weenâ no fchahm muischahm dschwo ta kreetna un gohdiga Lemkena familija. Wiffâ familijâ tif bij tschetri zilwelik: wezzalee ar fawem diweem behrneem, sehnu no peeppazmit gaddeem un meitenu no diwpazmit gaddeem. Lai ir Lem-

*) Statte des Schulza Eiropas lantsfahrté.

Lens nebij wiffai baggats, un lai ir winna muischa wiffâ apkaimê ta masaka bij, tad tomehr tam tikpat saldatu ee-forteleja, ka wiffeem zitteem, prohti trihs wihrus. Schee bij latris no sawas tehwu semmes: Italeets, kas jahtneeks bij, Franzusis, larra ammatneeks buhdams, un Wahzeets, grenadeeru ferschants buhdams; schis weenu rohku faite nef-saja, kas tam proht ewainota bij.

Kad schee trihs muischâ eenahze, Lemkena kungs teem pretti gahja un winnus apfweizinaja. Lai ir Lemkens nebij Franzuscheem draugs, bet turprettim warrebuht drihsak ee-naidneeks, tas tak allasch sawai seewai fazzijs: „Kad es apdohmaju,zik gruhts liktens saldatam, kas, sunnadams, ka tas wissur ka ne-eeluhgts weesis arri ne-eeredsehts un ne-patihkams effoht, tomehr eenemm sawu koerteli, gribbedams sawus nogurruschus kaulus drusku spirdsnaht: ja to wissu apdohmaju, tad man arween nessahs prahs, saldatu ar preezigu gihmi un prahnu faremt.“

Tee trihs nu gahja eefschâ. Italeets bij par warri lun-lans, Franzusis lepus un Wahzeetis, kas eefahlumâ nelo nelikahs manniht, ka Wahzeetis effoht, bij nopeetnis. Wiasch runnaja tikpat labbi pa Franziski, ka pa Wahziski, jo winna dsmítene bij Belgija us Granzijas rohbeschahm.

Weesem eerahdijs koertelus, abbeem prasteem parterre^{*)} un ferschantam pirmâ tahschâ.

Pufdeenas laiks jaw bij flaht.

Lemkena kungs uspraffija ferschantam, woi tas ar winna familiju gribboht kohpâ ehst, woi fewischki? Abbi prastee ehde ar fai mi pee weena galda.

It preezigi jauneklis scho usaizinafchanu fanehme, ka ar wissu familiju warreshoht pufdeenas maltiti turreht un tuh-liht gahja Lemkena fungam lihds us ehdamo kambari, kas arri dsthwojamajs un weesu usnemnamajs kambaris bij.

Wissi apfehdabs ap galdu, lahdus luhgfschanu noskaitija, un tad ferschants fakhere namma-tehwa rohku un to firfnigi speesdambs teize: „Jaw ilgi esmu pehz scha azzumirkla ilgojees, ka juhs weenus warretu runnahrt; es esmu Wahzeetis, bet man

*) Parterre irr tahdi dsthwofti kas lihds ar semmi, pirmajs tahschâ, kur pa treppheim wehl jauskahp, ohtris taschs irr trescha dsthwoftku kahrtu weens vahr ohtra. Daubs ap Zelgawu fanz parterres dsthwoftus par pirmo taschu un pirmo taschu par ohtru taschu.

ir sawi nodohmi, fa teem abbeeem ohtreem saldateem neko no tam neleeku manniht. Esseet til labbi un runnajeet latru reist ar manni pa Franzifsi, ja manneet, fa lahds no scheemi tuwumâ, bet runnasim sawu tehwu wallodu, ja weeni jeb ja ar juhsu familiju lohpâ effam.

Lai ir Lemkena kungs nesapratte, sapehz tas ta gribboht fargatees no teem abbeem saldateem, tad tomehr wisch ap-fohlijahs winna gribbeschanu ispildiht. Taggad jaunajs ferschants issstahstijs, fa beidsamâ laufchanâ pee Anawas pilssfehtas winna rohka zaur lohdi effoht bruhzi dabbujuse un til wehl tresshâ deenâ pehz tam faseeta, tapehz la nekahda Daktera newarrejis fatift. Wisch arri lammaja un lahdeja par Napoleonu us tahdu nescheligu wihs, fa Lemkenam to wajadseja atgahdinaht, fa lehti lahds no Franzuscheem to warroht dstrdeht un tad neween ferschantam warreschoht flifti eet, bet ir winnam pascham un wissai winna familijai.

Bet ferschants uslikka sawo wesselo rohku us Lemkena plezzi un teize: „Juhs neesseet lihds bijuschi Kreewu semmê, fa es, zittadi juhs ar manni weenôs prahdos buhtu un teiftu, fa Napoleons muhscham newarr atpuhstees; juhs ar manni weenôs prahdos buhdami arri teiftu: fur jaw paschi saldati no sawa waddona til fliftu ween runna, tur jaw nekahdi warreni darbi newarr selt; un juhs arri teiftu: Kurra walsti til mas sawaldishanas, fa fchai Franzischu walstei, tai janihfst. Jums bij dstrdeht, so winna pascha saldati, tad tas us Parijs behgdams bij, winnam un ta generakeem bes bailehm aufis brehze, tad juhs tubliht pahleezinatohs, fa Napoleons mums wairs newarr reebt.“

Tas ferschants taggad scho to sahka stahstiht, fa Napoleonam un wissam winna karra spehkam, fas to us turreni bij pawaddijis, bij Kreewu semmê flahjees, no kam Lemkens wehl lihds schim nebij dabbujis dstrdeht; jo awises til to atradda, kam bij brihw tur stahweht.

Lemkena familija ar schaufchalahm klausijahs tohs bres-migohs notiklumus, so ferschants pats bij peedishwojis. Da ikdeenas treekdams wisch ahtri wissai familijai patikfa.

Pehzak Lemkena familija arri dabbuja sunnah, fa winnu Ruiteni fauzoht, un fa winna tehws istizzis glahschu fabrikants effoht bijis, bet jau mirris. Winna mahte taggad patte par fabriku gahdajoht un effoht wissu fohlijuse, ja

tik warretu sawu weentgo dehlu no karra deenesta atswabinaht, bet ne par ko naw gahjis; winsch effoht Spanijā un Kreerwu semmē appaksch Napoleon karrohga deenejis.

Neddekas bij tā pagahjuschas un Lemkena familijs jauno Ruiteni jo deenas jo wairak bij eemihlejuse.

Kahdā deenā winsch pee galda teize: „Mihlais Lemkena kungs, ap jaunu gaddu man hūhs jaatstahj. Jo Franzuschu karra vulks us Reines uppes mallas wairs newart gainatees prett Wahzeescheem un Kreeweem. Mums jaatkahpjahs at-palkat, jo Napoleons scha widdus eedsthwotajeem, kas pa leelakai dakkai Wahzeeschi, mas ko ustizz; tik staryp sawu pachu tautu winsch dohma drohfschis buht. Bet to es wehl gribbu jums teilt: Ja Wahzeeschi un Kreewi to Franzuscheem atmaka, ko tee winnu semmēs pohestu padarrijuschi, tad jums naw labs gaidamis. Baglabbajeet no Kasakeem, kas jums no dahrgumeem irr. Deestnn ko wehl Franzuschi pachhi aiseedami darra?“ Schee wahrdi nebij par welti runnati.

Nammā us apfehti bij fleppens kambars, ko neweens tik lehti newarreja useet. Schis kambars bij staryp dubbultahm namma feenahm. Schahs feenabs bij namma tehws, warbuht jaw pahrmahzihts, tā usbhuhwejis, ka ugguns grehfs neko newarreja skahdeht. Pamanniht to newarreja, ja kas to jaw nestinaja, jeb ja nebij pastahstihts. Us sawu fai mi Lemkena kungs warreja drohfschi palautees, jo winsch fai mes mantas masuminku arr turpat paglabbaja. Tikkai tee diwi saldati winneem wehl reebe, jo Ruitens pats teize, ka teem newarroht ustizzeht.

Pachhās pehdigās Dezember deenās bij tee meschi pee Reines upmalles tik pilni ar behgkleem, kas no Franzuschu karra pulkas bij nobehgufchi, ka tee naftim pa diwdesfmitem jeb trihsdesfmitem gahja zeemōs maist pirkdamī, ja wehnau du turreja, jeb ubbagodami. Winni bij pa leelakai dakkai Wahzeeschi no Reines uppes, Belgeeschi un Ollandeeschi, bet arri Franzuschi. Zeemu laudis ar ißkatri no scheem behgkleem runnaja, neluhkodami tohs faktert. Pirmā seemas swetktu rihtā par Lemkena ne masahm isbailehm abbu saldatu truhka. Winni kambera lohgs stahweja atwehrts, un tee bij wissu libdīt panehmuschi, kas teem bij peederrejis. Pilns bailehm Lemkens vazehle Ruiteni, kas wehl gulleja, un tam ifstahstiha, kas bij notizzees. „Eh, tee irr

isbehgufchi," tas fmeedamees teize, "lai Deewa winneem dohd laimigeem sawâs dsimtenêis ainsnahl!"

"Bet mihlee, falleet jel luhdsami, kas gan pehzgallâ no tifees?" praffija Lemkena kungs. "Woi man par to leetu nebuhs jaatbild." „Ne funs pehz winneem nerees, „fauze Ruitens. Peerahdeet til to leetu kahdam wifneekam, so ic es gribbu darriht. Taggad juhs bes baschas warreit wissu paglabbaht, vee kura darba es jums gribbu palihdsigu rohku fneegt."

Schee wahrdi Lemkeni dauds mas atkal apmeerinja, abbi peerahdija fcho notikkumu kahdam usaru offizeerim bes firga, un wiss atkal palilla it meerigs, parween, kad dabbuja sunnah, ka tannî pafchâ laikâ no zeema arr' bij preezi saldati isbehgufchi, kas proht gan ar winneem weenâ kohpâ buhs turrejufchees.

Tikko Lemkens un Ruitens no usaru offizeera muischâ bij atnahkuschi, kad abbi arri fleppena kambara durwis no fchah-deem tahdeem grabbascheem, kas preefscha bij aiskrauti, at-krahwaja uu fahze tur tabs dahrgakas leetas eenest.

Pehz kahda brihscha wiss bij padarrihts, un nu tee aitsafija durwis un durwim aiszehle leelu fkappi preefschâ.

Bet Ruitens no ta laika, kad tee saldati bij aisdahjuschi, bij lohti fluß un dohmigs palizzis.

Reisu reisheim winni tannî muischâ dabbuja to sunnu, ka Wahzeeschu farra fpehks effoht apnehmees jauna gadda nakti pahr Reines uppi pahrlaustees. Franzuschi taisijahs eet tahlaç Franzijâ. Trihsdefmitâ Dezemberi no rihta dabbuja Ruitens pawehleschanu, ka tam effoht pulstens defmitds wakkara zeemâ jateef.

Wirsch gahja ar to pawehleschanas papihri Lemkena istabâ un fcho winna rohkas eelikka. Schis papihri zauri lassijis behdigi teize: „Tad mums buhs gan jachkerrahs, mihlee Ruiten?"

Ruitens pazehlahs, falampe Lemkena abbas rohkas un affarai wiñna azzi mirdsoht teize: „Zeenijams kungs, glah-beet mannai mahtei wiñnas pehdigo atspaidu! Es paredsu, ja es ar Franzuscheem lihdsi eimu, tad tas irr manna un mannas mahtes nahwe!"

Lemkens fabihjahs. „No Deewa puffes, so juhs no mannim prasseet, lai es preefsch jums darru?" teize wirsch

ar drebbofchu balfi, bet no kurras warreja nomanniht, git labprah tas gribbetu winna luhgschanu ispildiht. „Rahds breefniigs sohds man nebuhtu gaidsams?“

„Woi jums warrbuht deht to diwi saldatu isbehgschanas arr sohdu sohdu usslifka?“ waizaja jauneklis. Winsch stahstija, git slikti winna mahteit eetu, ja winsch nonihku; sohdas breefmas tam preefschā stahwoht un nemaf neapstahjabs Lemkeni luhgt. Winsch rahdiha us fleppeno kambari, fur winsch dauds deenu warretu usturretees, lihds wifs pahrgahjis.

Ilgu laiku Lemkens turrejabs pretti, bet wispelhdigi Ruitena luhgschanas to pahrwarreja. Ar pakrehflu, lad no faimes laudim neweena nebij klah, winnu ar wissu, kas tam peederreja, un ar ehdamahm leetahm eelaida fleppenā weetā. Lad aistaisija fleppena kambara durwim un aiszehle flappi preefschā, un ne azzu shmitie no winna wairs nebij ne redsama ne mannama.

Nalts veenahze. Wissi preefsch desmiteem liffahs gulleht. Wifs bij kluusu un patlabban meegs pats gribbeja us Lemkens azzim nolaistees, lad winnu srigu rihbeschana un breefniigas balses istrauze. Schigli tas apgehrbahs, aisdedse fwezzi un steidsahs teem pee durwim dausidameem attaisht.

Franzuschu jahtneeki eenahze, un winneem papreefsch zeema usaru wirsneeks. Winni bij us srgeem atjahjufchi, fo no semneekem bij atnehmuufchi.

„Kur irr tas ferschants Ruitens?“ fauze ar draudedamu balfi usaru wirsneeks.

„Winsch ap puszell desmiteem ar mums atwaddijabs,“ teize bischki tohstdamees Lemkens offizerim, kas winnam weenumehr azzis skattijabs un winna bailes pamannija.

„Aha!“ fauze winsch. „Juhs effeet teem abbeen saldateem behgt palihdsejufchi un taggad Ruiteni paglabbajufchi. Gan mehs winnu dabbusim! Eima! winsch teem laudim usfauze, kas tam lihdsi bij: „Iskattifim wissu nammu.“

Un ar leelu steigschanoehs kā arri ar leelu usmannihi, kas rahdiha, ka tee laudis labbi bij eemannijufchees, paglabatas leetas useet, tee wissaur pahrmekleja. Schē tee neka labba neartradda, tomehr leetas, kas nebij Ruitena fleppenā weetā, ween pakkal ohtras winnu kabbatās pasudda.

Kad nammu no pagrabba lihds jumtam bij pahrmellejufchi,

un tomehr no Ruitena nekur ne s̄hmi nebij atradduschi, tad likka usaru offizeers Lemkenut fāfeet, usfēhdinaja to ais kahda jahtneka us s̄irgu un tad aubēem ween aisjahje. Nabbaga feewinas un winnas behrnu luhgschanas, affaras, waimanefchanas, wiffas bij par welti.

Winnia likka puifim s̄irgu aishuhgt, gribbedama pakkat braukt un kahdu augstaku wirsneeku luhgt, lai winnas wihrū palaischoht wallā. Kad winna zeetumā aishahze, tee jau bij prohjam. Winnia brauze teem atkal pakkat s̄ihds tuwihnas pilsehtinas, bet par welti. Tai wajadseja ne-eepreezinatai us mahjahn atpakkat braukt pee faweeem behrneem. No winnas wihrā nebij ne s̄ihmes atrohnamas. Nabbaga feewinas behdas bij neissakkamas. Tai nebij neweena, pee ka winna warretu eet padohmu praffib, no ka ta warretu palibgu un winnas wihrā atpestischānū sagaidiht, tik Tas, kas wiffu apgruhtinatu s̄irschu draugs irr, winnaai wehl palikka, pee ka winnas pehdigajs patwehrums bij.

Ruiteni ta pirmās deenās nemas ne-eedohmaja. Wirsch bij ar ehdamahm leetahm labbi apgahdahts, bet wirsch bij to melle-taju trohlfni isdistrdejis, tad arr tāhs waimanas; pehz tam arr bij mannijsis, ka wifs nams flufs un ka ismirris palizzis. Breefmigas dohmas winna weentullbā un tumfibā mohzjā. Behdigi wirsch ilgaki nezeete. Wirsch arweenu stipraf un stipraf sahza daufitees, samehr wispehdigi to skappi, kas bij ais durrim aislits, atstuhme un fleppenas durwis atwehre. Wispirms tas eerandstja Lemkenes madamas behdigu un no behdahm fakrunkajuscho gihmi, kas reis' tik skaisti seedeja. Un it ihfā laikā winna tā bij pahrwehrsfuehs. Us Ruitena praffischānū, kas tai notizzees, winna wiffu fawu nelaimi iſtahstija.

Ruitens us krehflu atkritta un azzis ar rohkahm apksabja. Wirsch nefpehja ne wahrdū runnah.

Behdigi wirsch pazehlehs. Winnam faws nodohms bij. Us wiffadu wihsī, lai eetu kā eedams, tam bij feewai winnas wihrs, behrneem winna tehws atpakkat jaatwedd.

„Dohdeet man kahdas no juhfu wihrā drehbehm!“ wirsch wiffai luhdse. Wirsch irr manna augumā. Es tam pakkal steigfchohs un to jums atweddifchu.“

Jaw pehz stundas wirsch bij prohjam. Wahzeefchi jaw

patlabb scho widdu bij uswarrejufchi. Neweens us winnu neko dauds neluhloja.

Bet nekur tam negribbeja isdohtees, fahdas sinnas par Lemkeni dabbuht. Behdigi winsch to mehr fo par winnu isdstrde. Teize tam, ka effohts fahds no wiffadeem salda- teem falaffihs saldatu pulks farra wandstineeku few lihdst weddis, las proht gan Lemkens buhschoht bijis.

Zweibrückes pilfehtā winsch pee Wahzeeschu farra wad- dona aisdgahja un tam wiffu to leetu issstahstijs. Winsch liffa pehz Lemkena melleht, un rē! Ruitens dabbuja sinnah, Lemkens Franzuscheem bij laimigi isschmuzzis. Schi siana bij riktiga. Ruitens greesabs atpakkat, un fahdā pilfehtā, kas peezas werfes no Lemkena muischas atstattu bij, tas isdstrde, ka Lemkens it laimigi pee fawejeem effoht no- nahzis. Winsch aislakstija fawem glahbejeem pateizibas grahamatu un teize teem, ka wiffai leela ilgoschanahs pehz mahtes, kas to warrbuht jaw ka nomirruschu apraudajoht, to fubbinajoht, winnu apmekleht.

Lemkenam, no Franzuscheem westam, bij dauds jaiszeesch. Daudsas reises jaw gribbeja to noschaut, bet tad arween usaru offizeers sinnaja to isgrohstift, kas to bij fanehmis. Schis pats, warrbuht fawu ahtribu noschehlodams, winnam arri peepalihdseja isschmuft. No scha laika nekas wairs samilijas meeru netrauzeja. Ahtri arr warrenas walstis fawā starpā meeru derreja; bet deemschehl Lemkenam nekas wairs negribbeja isdohtees. Wiffadas nelaimes to pee- melleja, un pehz fescheem gaddeem winsch it tufsch bij palizzees. Winsch arween parahdōs eekritta. Bet winna parahdu praffitaji to neislikka wis no muischas, jo tee atsinna, ka, ja tee Lemkenam muischu atnemmoht, tee wairak pasaudejoht, neka kad winnu muischā atstahjoht. Tapehz wifsi parahdu praffitaji sanahze muischā un islihdsinajahs, un Lemkens palikka muischā. Raises un behdas winnam firdi apgruhtinaja; jo nebij wis Lemkena waina, ka ta bij notizees. Ar parahdeem winsch muischu bij usneh- mis un nelaimes to bij peemeklejuschas.

Tahdā vohstā nekur palihgu restunnadams, tas jaw wif- fai duhschu pasaide un arween wairak nofkumme.

No Ruitena tee neko wairs nebij dstrdejufchi.

„Ta irr schihs pasaules alga,” Lemkens allasch fawai

feewai fazzija, kad tee sawâ starpâ par winnu tunnaja, „ka tohs aismirst, kas kahdam labbu darrifuschi!” —

Bet Lemkens Ruitena jauneklim netaisnibu darrija. Winsch ainsnahze sawâ dsmtenê un sawu mahti kohti slimmu atradde, un winna bij slimma valikkuse no wiffai leelas noskumfchanas par sawu weenigo dehlu. Pehz ilga laika winna tik atkal issirgahs. Winnas fabrikâ bij wifs neuskohpts. Kahds neustizzigs usraugs fabriku waldijs, un wairak preefsch sawas eenahlschanas gahdaja, neka preefsch atraitnes eenahlschanas. Winsch palikka baggats, atraitne nabbaga; un, ka rahdijahs, winsch ar wiffu warri us to dsmnahs, par fabrikas fungu palikt, ja, ka winsch zerreja, winnas dehls wairs nepahrnahfschoht.

Tapehz schis ar bailehm dstrdeja, ka tas dehls, ko winsch bishjahs, effoht pahrnahzis, un kahdâ jaukâ rihtâ winsch bij ar wiffu naudas kaffi issuddis. Ruitens wiffâs fabrikas darrifchanâs fajufschanas eeraudsija, un arri manija to skahdi, ko tas neleetis winnam bij padarrijis. Winsch tik, tik nefritte bankrotté. Schahs behdas winsch mahtei nedrihkssteja stahsticht, jo ta tiklo no slimneeku gultas bij iszehlusfehs.

Littekes pilsehîtâ kahds draugs no nelaika tehwa, baggats wihrs, dshwoja; pee scha winsch gabja, tam fabrikas rehkinumu grahmatas preefschâ lissa un valihga luhdse. Tas, kreetns wihrs buhdams, pahrfkattijahs rehkinumu grahmatas un tad ar Ruiteni us glahschu fabriku aisdreisjoja, apfklattijahs wiffunotak, redseja, ka Ruitena nodohmi labbi effoht un tam kahdu skaitlu naudas aisdewe, kas winnam palihgs paschâ laikâ bij; bet nu tam arri waijadeja ar wiffu spehku pee sawahm darrifchanahm peespeestees. Winsch to darrija, un winna strahdibu un puhlinu Deew's daudskahrtigi atmaksaja. Ihsti preeku-fwehftki winnam bij, kad pirmo reist tam kreetnam wiham no tahs aisdohtas naudas ko warreja atmalsfaht. To brihd tik wehl winsch winna familiju eepastuna. Scha wihra meitai Ruitens patikla, un pehz gadda ta winna apprezzaja. Ta nanda, ko tehws bij aisdewis, bij winnas vuhrs. Tag-gad winnam bij palihdsehts, un tas turklaht bij laimigs laulats draugs.

Gan tuhfschahm reisehm winsch sawus isglahbejus

eedohmaja, kas winnam bij palihdsejufchi no Franzuscheem wallâ tiltz; bet pirmos laikos, kur winnam gar fawu slimmo mahti bij japhublejahs, un par fawahm fabrikas darifchanahm dauds bij jagahda, jo schahs bij no pirmaka fabrikas usrauga palaistas, tam nemas neatlifikahs wallas, grahmatu rakstibt — un satris jaw buhs peedshwojis, ka, ja tik fahdu leetu reis gribb us preefchhu aistaupiht, ta ilgu laiku aiswilzinajahs. Gaddi pagahja. Neis wiensch fehdeja ar fawu mahti un fawu feewu un stahstija to notikunu, kas tam ar Lemkeni notizzees.

Tè to winna jauna feewa waizaja, woi tad wiensch, fawus isglahebus peeminnedams, teem arr allasch grabmatas rakstoht?

Wiensch nophuhsdamees teize, ka to wehl neeffoht wis darrijis, un pehz taisnibas abbas, mahte un feewa, tam pahrmette. No ta laika Ruitens fawâ prahtha zeeti aprehmahs, ka pats gribboht pee winneem aisseisoht, un kad fmuukahs ruddens deenas peenahze, wiensch ar fawu jauko laulatu draudseni dewahs us zellu.

Pilfehtâ, kas nezik tablu no Lemkena muischas, winni ar tumfu nonahze. Ruitenam taggad lohti nemeerigi ap sirdi bij. Wiensch ahtrak nerimma, famehr no trakteera fainneeka pascha fahdas sinnas par Lemkenu bij dabbujis. Schis bij pats Lemkenam parahdu prassitajs; gohdigs wihrs buhdams wiensch to arween bij noscheljos. Tas issstahstija Ruitenam, zil flikti Lemkenam fahjotees. Abbus laulatus draugus schi trakteera fainneeka issstahstichana lohti nofklummusches pataisija.

„Woi tad schim wihrum newarretu faut fahdi palihdseht?“ jauna schehliga feewa waizaja fawam laulatam draugam. „Wiensch tew irr dshwibu un tawu laimi pasglahbis, wiensch tewis pehz irr dauds zeetis. Meihkajs wihrs,“ winna raudadama issfauze, „neffisim fahdu uppuri, to familiju no pohsta gribbedami glahbt! Deewos mums pateef“ to simtkahrt atmaksabs!“

Ruitens schi kreetno feewu pee fruktum speede un ne wahrda neatbildeja; bet tam sîrds lohti fahpeja, un obtrâxihtâ wiensch fainneelu atkal lika fault un ar winnu ilgu laiku runnaja. Tee zitti parahda prassitaji dshwoja wissi pilfehtâ. Ruitens ar teem isrunnajahs, tad tee pee fahda

adwokata aissahja, un tik leelâ wakkara winsch ar ais preekeem spihdofchahm azzim pahnahze pee fawas feewas, kas jau ilgi nemeerigi us to bij gaidijuse.

„Taggad irr Lemkena parahdi beigti,” teize Ruitens. „Schè irr tas papihrs, mihska feewin’ kurrâ es wiffus parahdus us fawi esmu usnehmees; schè, darri tu ar to, fo tu gribbi! Schohs pehdigôs wahrdus runnadams winsch papihri fawas feewas skehpî nolikka.

„Ah, es jau temi faprohtu!” ta fauze preeku affarahm azzis effoht. „Man buhs winnam scho papihri schkinloht? Woi naw teesa?”

„Darr tu ar to, fo tawa sîrds tew mahza,” Ruitens kustinahts teize.

„Oħtrâ riħtâ tee abbi brauze us Lemkena muischu.

Kà tur wijs zittahds bij valizzees? Wijs tik no nabbas-dibas rahdija, bet latris faktinħch bij flaidris, uskohpts un gliħts. Lemkena madama, prastâ drehbē geħrbu feħs, pa dahr fu strahdaja, kad fwefħħee eenahze. Ta Ruiteni nepafinnej, Winnas wiħra nebij mahjās. Winsch ar fawu deħlu us lauka strahdaja.

Lemkena madama eewedde fwefħħus istabā, kur winnas jauna meita, kas fläista kà roħse buhdama arri rupjās drehħbes bij geħrbu feħs, weefus miħlighi usnehme un apfweż-zinajja.

Ruitens ilgu laiku bij fawaldijees, bet kad winsch kahju istabā bij speħris, tad wairi liggaki newarreja pazeestees. Winsch kħeġġe Lemkena madamai ais roħkas un isfauze: „Woi tad juhs Ruiteni wairi nepastiħsteet, fo juhs reiħ-pasħħus ussuppureamees pagħlabbat?”

Lemkena madame tam ilgi azzis skattijahs. Bet kad ta winna azzis affaras eeraudtja, ta no paċha sîrds dibbina eekleedseħs:

„Tad tal ne-eeffet aismirħuschi!” ta eefsa zahs.

„Ak mans Deewos, zif smagħi man fħis wahrdus us sîr-di għallahs!” Ruitens isfauze. „Teesa, jums manni waix-đejja par nepateizigu turreħt! Es to biju nopolnijis!”

Taggad Ruitena feewa winnai ap fakku kritta un ruddadama teize: „Winsch irr gruhti zeetis. Peedohdeet winnam! Aismirħis winsch juhs muhsam nar.”

Ikkatram buhtu pee firds Lehrees, schohs trihs zilwelus
ta kustinatus redsoht.

Schinni azzumirklî durwîs atwehrehs.

Lemkens stahweja durwîs semneeku drehbes gehrbts.
Wîsch skattijahs Ruitenam azzis un eefauzahs abbas roh-
kas isplehdsams: „Mihlee Ruiten!“

Un abbi wihri firfnigi apkampahs.

Trihs deenas Ruitens un winna feewa muischâ palikka,
un tahs bij preeku deenas.

Kas wîfs teem nebij jaftahstahs!

Tik tad, kad winni schîhrahbs, Ruitena madama Lemkenes
rohkas elikka peeminneto papihri. Ta nesinnaja, kam tas
effoht. Bet kad winni dahrgus weefus pawaddijuschi at-
kal us mahjahn pahrnahze, un Lemkens papihri atplehte
un to islassija, tad wîsch ka kahda no akmena iszirsta
bilde sehdeja.

„Kas tad tas irr?“ bałigi winna feewa waizaja.

„Muischâ atkal mums peederr!“ ar ais preefem wahju
bałsi wihrs teize. „Ruitens wîfem parahdu prassitajeem
aismalkajis un tew fcho papihri eedewis, us ka stahw rak-
stichts, ka mums nelabdu parahdu wairs naw.“

Nu bij wîfâ familijâ leelu leelee preeki, kahdi winneem
jau fenn nebij bijuschi, un ikkatris no Lemkeneem labbu
ween til Ruitena familijai wehleja.

Lemkens arween wehl muischâ palikka, bet Deewa fwet-
tiba pee winna mitte, wîsch lihds gallam bes behdahm
dsîhwoja. Sawu meitu wîsch aisprezzeja kahdam mui-
schas fungam, kas tuwumâ dsîhwoja, winna debls palikka
muischâ pee tehwa.

No fcha laika Ruitena familija ikgadda aishnahze pec
Lemkena to apmekledama, un Lemkenam ar faweeem pee-
derrigeem atkal waijadseja winnu apmekleht, lihds kamehr
abbi namma tehwi wezzi un firmi palikka un wairs nespêh-
ja apmeklehtes; un nu winni grabmatas, fo winni weens
ohtram peesuhtijahs, istreezehs. Bet abbu behrni wehl
fcho baltu deenu firfnigâ draudzibô dsîhwojs.

S i n a
pahr

Latwiskahni grahmatahm,

kas drikketas un dabbujamas pee Mahjas weesa drikketaja Ernst Plates, kā arri wiffās tāis weetās, fur Latweefchu grahmatas pahrdohd.

Pamahzischana, kā ja-fataifahs us Jesus fwehtu wakkarinu. Sarakstita no mahzitaja S. C. Kapff. Rihgā, 1853. 347 lapp. p. 8nisti. — Stiprā wahkā eeseeta schi grahmata makfa 50 kap. fudr.

Septini maises kurwji, kas nekad naw istulkchojami. No M. Raktung. Rihgā, 1859. 14 lapp. p. 8nisti. Makfa 5 k. f.

Zilweka firds, kahda ta irr, kad Deewa gohdiba tur eelfchā mahjo un kahda tad, kad us launahm dohmahm un darbeem dohdahs. (Eelfch 10 lihdsibas bildehm israhdita.) Ohtra drikkē. Rihgā, 1859. Makfa 15 kap. fudr.

Skohlmeisteris un winna dehls, jeb: Pee tezzeschanas nepalihds tfchaklam buht. Latweefchu wallodā pahrzelts no Ludw. Heerwagen, Gaujenes draudses mahzitaja. IV. un 125 lapp. p. 8nisti. Labbā wahkā eeseeta schi grahmata makfa 25 kap. f.

Wifū-jaunaka ahbeze; apgahdata no Ernst Plates. Makfa 5 kap. fudr.

Swehtdeenas fwehtiba un fwehtdeenas grehki. Tschetri spreddiki pehz Ahlfelda wahju spreddikeem farakstitti no mahzitaja Andr. Schulmann. Rihgā 1859. 60 lapp. p. Makfa 20 kap. fudr.

Ihsa mahziba, kā bittes jakohpj un ja-audfina. Wifseem bittineekeem par labbu no Pohlu-Latweefchu wallos das pahrtulokota. Apgahdata no Ernst Plates. Rihgā, 1860. 56 lapp. Makfa 20 kap. fudr.

Ubbags un winna audsefne, jeb: Kas mihlestibu fehj,
tas preeku plauj. Jauks stahsts, ar 12 bildehm puſch-
kohts. Apgahtata no Ernst Plateš. Rihgā, 1860.
72 lapp. p. Makſa 20 kap.

Widsemmes wezza un jauna Laika-grahmata us 1862
gabdu. Ar dauds bildehm puſchkoſta. Makſa 10 kap. ſudr.

Uſtizzama bruhete Annina. Stahsts jauneem laudim un
winnu wezzakeem par mahzibū no A. Leitan. Ohtra
drikkē. Rihgā, 1859. 83 lapp. p. 8niſki. Makſa 20
kap. ſudr.

Turraidas Jumprawa. Stahſtſch no Widsemmes wez-
zeem laikeem, fo ſaiveem tautas-brahkeem par labbu
ſarakſtiſa J. Dauge. Ohtra drikkē. 40 lapp. p. 8niſki.
Makſa 15 f. f.

Beliſars, Rihta-Rohmneku farra-waddons, jeb ihſtena
feelvas mihlestiba un uſtizziba. Jauks stahsts, if piermeem
kriftigeem laikeem preekſch Latweeſcheem ſarakſtihts no
J. Dauge. Rihgā, 1858. — 106 lapp. p. 8niſki. Makſa
20 kap. ſudr.

100 dſeeſmas un ſinges. ar nohtehm jaunekleem par
labbu ſagahdatas no J. Raſting un J. Baunit. Rihgā,
1858. — 96 lapp. p. 8niſki. Makſa 30 kap. f.

Laika-kaweklis pa ſeemas wakkareem. Sagahdahts
no A. Leitan. Ohtra drikkē. Makſa 20 kap. ſudr.

Zelſch us laimi, jeb: ſkunſte baggatam tikt. Pahrtul-
kojis J. D. Rihgā, 1860. Makſa 5 kap. ſudr.

Wezzais ſweineeks un winna funs. Rihgā, 1861. —
Makſa 10 kap. ſudr.

Jahnis Frehlich. Pateefigs notifikums Rihgā. Rihgā,
1861. Makſa 10 kap. ſudr.

Kaimina behrni, jeb: Afš zirwis drihs akmini atrohd.
Rihgā, 1861. Makſa 15 kap. ſudr.

Semmeru Marrijina. Rihgā, 1861. Makſa 10 kap. f.

2943

